

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 118.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto . . . . . 12 K
Pol leta . . . . . 6 K
Četrť leta . . . . . 3 K
Mesečno . . . . . 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 20.

Maribor, dne 19 februarja 1913.

Letnik V.

Polanjko, liberalci in še marsikaj.

Defraudantu Polanjko se je ponesrečila njegova nakana. Kakor poročajo listi, so izsledili Polanjko, ki je zbežal s 40.000 K, katere je dvignil s ponarejenim čekom Zadružne zveze, na nekem parniku „Red Star Linie“ na potu v novi svet in ga čaka v Ameriki sprejem, kakoršnega je zaslužil.

Polanjko je bil liberalci. S slučajem Polanjko je prišla zopet enkrat naša organizacija vsled neumestne popustljivosti in mehke obzirnosti v neprijetne zadrege. Imamo sicer že primeroma dovolj izkušenj o žalostnih posledicah, ki nastanejo vsled tega, da sprejemamo nezanesljive nasprotni ljudi v naše organizacije, včasih res samo radi njihovih lepih oči, toda spametovali se še nismo. Že od prvega pričetka našega gibanja — spominjamo samo na tako razkričano „žindro-afero“ — so bili naši nasprotniki, v prvi vrsti liberalci, ki so nas spravili v nesrečo, previdnejši pa vendar še nismo postali. Slučaj Polanjko nas je zopet s hreščavim glasom opozoril na naš greh. Človeku se zdi skoro neverjetno, vendar je resnica, da vedno znova gremo na led. In to storimo — kar je tem bolj obsodbe vredno — v kljub temu, da nas ne svarijo samo slučajji v lastnem taboru, temveč še toliko bolj nešteti žalostni dogodki pri nasprotnikih samih, ki nam pravijo, da liberalcem ne smemo nič zaupati. Glavna posojilnica, Agro-Merkur, Trgovsko-obrtna zveza liberalnih združenj in razni drugi dogodljaji v vseh slovenskih pokrajinah so vendar tako svareči vzgledi, da bi morali že zadostovati vsakomur. Če prištejemo k tem polomijam, ki so jih zakrivali liberalci, še sleparstva in pa bankrote v nemškutarskem in nemško-nacionalnem taboru od šentlenartskega Mravljaka mimo raznih do grla zadolženih „nemških hiš“ do raznih, pred propadom stoječih občinskih gospodarstev, potem ima gotovo vsak več kot dovolj. S slepoto bi bili udarjeni, če bi že vendar ne uvideli, da so naši politični nasprotniki tudi naši največji gospodarski škodljivci.

Nujno potrebno je, da si iz teh faktov vpišemo z žgočim železom dva nauka za vse naše delo. Prvi se glasi: V naše zavode, v naše organizacije samo

naše ljudi. Kar je naše, naj ostane tudi samo za naše in naj bo v vsakem oziru samo naše. To načelo naj bo vrhovno in naj prežene vse zakulisno priporočanje in protežiranje. Če si naš, spadaš k nam, v naše organizacije, če ne — Bog pomagaj! Polanjkov slučaj naj iztrebi zadnje ostanke nesrečnih postranskih obzirnosti in uslužnosti ter naj uveljavi za vse čase zgorajšnje načelo. Liberalci se sebičen, brezvesten v politiki. Vse nam izda in proda, ko se gre za njegovo strankarsko korist. Mar mislite, da bo postal vestnejši, če se mu reže naš kruh? Lari-fari! Kdor je tega mnenja, spada med strankarske muhije.

Drugič: Kakor veljaj načelo: v našo organizacijo samo naše ljudi, tako naj se ugotovi tudi še princip: naše delo, naše muje, naša skrb samo za naše organizacije, za naše zavode. Kakor je ta deviza samo po sebi umevna, tako je še malo izpeljana. Kako smo kaznjivo popustljivi, kar se tiče našega časopisja, kako smo mehki in nedosledni z ozirom na trgovce in obrtnike, kako nam primanjkuje močnatosti po raznih uradih in kako smo še le nepridipravni, kar se tiče naših gospodarskih organizacij, v prvi vrsti kreditnih. Poglavlje o tem, kako bogate na račun naše narodne in politične neznačajnosti naši nasprotniki, je prežalostno, da bi ga obnavljali. Stotisoči, milijoni našega denarja so, ki drže mnogokje nemško gospodstvo na krmilu in ji dajejo glavno oporo. V tem oziru se mora pri nas na Sp. Štajerskem zlasti pretehtati misel, kako nastopiti napram nemškim organizacijam, v katerih je naloženega še toliko našega denarja. Vemo, da bodo vsled te naše misli vznevoljeni tudi dr. Kukovčevi liberalci, ki kot zvesti nemški zavezniki čutijo tudi vsako nemško bol, vendar to nas nič ne briga. Mi moramo celo zadefev brez ozira na levo in desno izvesti. Izkušenj imamo dovolj, zato mora postati za nas dogma: skrbimo in podpirajmo samo lastne ustanove, organizacije in zavode ter imejmo nastavljen samo naše ljudi. Proč od nas z liberalci in nemškutarji, ker mnogi imajo dolge prste!

Trpljenje koroških Slovencev.

Od vrlega koroškega Slovenca smo prejeli naslednje vrste:

Prosim Vas, gospod urednik, ne jezite se, da Vam malo potožim čez naše razmere na Koroškem, ki so žalibog take, da bi se še kamen na potu nad njimi razjokal. Koroški Slovenci živimo v izjemnih razmerah. Pod tem izjemnim stanjem na Koroškem trpi vse: blagostanje ljudstva, sreča njegova in zadovoljnost, davkoplačevalci, kultura, izobrazba, in sploh vse. Koroška je, žal, podobna bolniku, ki ga je zastrupil mazač. Pred vsem čutimo te razmere Slovenci, ki smo prejeli vse te dobrrote od „dobrohotnega“ nemško-nacionalnega soseda. Sedaj nekoliko o boleznih našega šolstva.

Nad 3.000.000 K moramo vsako leto plačati za šolstvo na Koroškem, a naše koroško slovensko ljudstvo po ogromni večini ni zmožno spisati pisma v svojem materinem jeziku, pa tudi ne v tujem, nemškem jeziku. Le majhen del, inteligentnejši del, in še ta po večini le v krajih, kjer so se vsaj v utrakvišnih šolah učili pisati in brati, zna pisati. Velik odstotek našega ljudstva na Koroškem ni mnogo kaj boljši, kakor analfabeti. V nobeni drugi deželi, kjer prebivajo Slovenci, se ne čita tako malo, kakor med koroškimi Slovenci. Kako pa tudi? V šoli se naučiti toliko nemški, da bi človek z veseljem čital v tem jeziku, se zamore le mal del šolarjev. Svojega materinega jezika se pa še manj uči. Res, v nebo vpije: Svojega materinega jezika se učijo v šolah vsi narodi, izvzemši koroške Slovence. V svojem materinem jeziku ne znajo torej naši ljudje brati dovolj gladko, ali pa še sploh črk ne poznajo, ko izstopijo iz šole. Vprašam Vas sedaj: Kdo pa bi se potem še mučil z branjem. Mislim, da nihče.

Zaradi te krasne kulture trpi zelo tudi naš list „Mir“, ki ima med 90.000 Slovencev, ki jih biva na Koroškem, samo okroglo poltretji tisoč naročnikov. A tudi pri vseh drugih javnih uradih, kakor na prim. pri železnici, sodnijah, poštah itd., so uslužbeni — nemškonacionalni uradniki in če pride v bližino za-

Pridobivajte nove naročnike!

spodarju je ostal Peter in čez leto in dan so mu naložili novo opravilo: pestvovanje.

II.

Leta 1911 sem romal tudi jaz kot kaplan na prvo štacijo k sv. Juriju na Remšniku.

Ne bodem ti popisoval, dragi bralec, čustev, ki so mi rojila po duši, ko sem zapustil železniški voz in stopil v popolnoma tuj kraj.

Nekako mi se mi je storilo, ko sem z ročnim kovčekom v roki premišljal, po kateri /grabi bi jo urezal k sv. Juriju; pri tem, ko je vsak mojih tovarišev, bodisi vozeč se po železnici, bodisi na vozu, spremljan od radovednih pogledov, zavzemal svoje prvo mesto, sem moral jaz klestiti peš. Ne vem, kam bi bil zašel, da mi ni pomagal pri izbiranju pota moj sestrič, ki me je uvedel v vsako novo življenje, tako tudi v kaplansko.

Molče sva stopala in si brisala pot, ki nama je zalival čelo in hrbet: le tu pa tam je moj dragi Franc pretrgal molk, kazaje na kakega prav spakedranega hribovca, češ:

„To je tvoja ovčica; pa le potolažen bodi, še imam tudi jaz več takih.“

Po mučnem potu, katerega še do tedaj nisem bil vajen, ki si mi je zdel neznansko dolg, sva zagledala špič stolpa mojega novega gospodarja sv. Jurija na Remšniku.

Kraj se mi skraja ni dopadel, pa sem ga vendar le hvalil, tako po navadi in prisiljeno. Še bolj sem se pa čutil osamljenega, ko je drugi dan moj zvesti spremljevalec začel pogledovati na tek megelj in sam pri sebi vzdihnil, vendar jaz sem ga dobro slišal:

„Bodi Bogu potoženo, pa moja Selnica vendar ni — Remšnik!“

Sam sem ostal; pa sem si mislil, kaj bodeš hodil čmerikav, uči se kaplanovanja, kakor si se plavanja, ko si prvič padel v vodo.

In res, kmalu sem se privadil, priljubil se mi je tudi kraj, le nekaj sem pogrešal — ravnih stez za

sprehod. Kamorkoli sem se napotil, sem bil pač primoran prelivati pot pri povratku. Hentaj te, sem tihotal: fant, 12 let in še več so te učili potegniti ravno črto, pa bi je sedaj na Remšniku ne znal!

Stikal in voharil sem po goščah tako dolgo, da sem naletel na stezo v borovem lesu, ki se je vila par sto metrov okrog hriba in bila tako po mojih pojmih ravna.

Priljubil se mi je ta gozdni kotic in dal sem mu ime „prater.“ Tukaj v spomladi kot v poletju molim brevir in si belim glavo s pridigo.

Ovil se je ta prater okrog mojega srca in teško ga bodem kedaj pozabil. Zakaj ravno na tem-le prostoru občutim vselej taisto prijetnost in sladkost samote, ki so nam jo slikali v bogoslovju gospod špiritual, ki mi pa tedaj ni hotela v glavo, še manj pa v — srce. Vendar besede in izkušnja se ne dajo primerjati.

Bilo je lansko poletje v soboto zvečer, ko sem v praturu odmolil brevir, ga položil na klopico, zgrajeno od moje roke, in vzel v roke rokopis pridige, da bi si še ga enkrat utisnil v spomin in se oddaljil od klopice. Zagledal sem se pa v mravljišče in gotovo več kot jedno uro motril mravlje. Še le otrpnjene noge so me opomnile, da bi bilo dobro jih nekoliko prestaviti; zatopljen v rokopis pridige sem se bližal klopici.

Na klopici pa, ki sem jo smatral za svojo last, sem ugledal mlado, čedno opravljeno gospodično. Sedela in listala je po brevirju.

Hotel sem spregovoriti, pa ni šlo, stal sem kot borov štor. Kako bi pa tudi ne?

Saj me doslej še živa duša ni motila v praturu in kar naenkrat pa požene iz tal čisto eksotična rastlina.

Gledala sva se; pa gospodična je že bila menda vajena takih iznenadenj, me rešila iz zadrege in poklicala, seveda v nemškem jeziku:

„Mama, gospod kaplan je že tukaj!“

(Konec prih.)

PODLISTEK.

Povest rejenca.

(Črtica: napisal Januš Golec.)

(Dalje.)

Za težko delo ni bil več, le steljo je še sekal, in gonil rezilni stroj. Noge ga niso več bolele, in kmalu se je izuril v hoji s pomočjo deske in palice toliko, da se je upal celo v cerkev.

Marsikoga je ganil do solz, ko je drsal po kolenih, po deski in opiraje se na palico v cerkev. V cerkvi je vedno ostajal pred glavnim altarjem; preklečal je po zimi kot po leti celo pridigo in mašo.

Vsak, ki je ugledal hromo siroto, zatopljeno v gorečo molitev, je vzdihnil: moj Bog, to je pokora!

Pri Korenovih so ga zopet odstavili od mize, in zavzel je svoj stari prostor za pečjo, kjer je stiskal med kolena lonček, kakor v otroških letih. Pa navadil se je Peter tudi tega gorja in ga pokopal na dno svoje osirotele duše.

Nikomur ni tožil; pa saj tudi mavre ni bilo več, ki bi ga bila jedina razumela in z njim čutila.

Anka, nekdanja prijateljica, ga je tudi pozabila v nesreči. Posebno od tedaj se mu je začela odtujevati, ko je povpraševal po njej Kočnikov Matevž. Bila je jedinka pri Korenovih, ki so bili na glasu, da še celo v nogavice spuščajo kebre; torej ni čuda, da se je marsikateri Adam oziral za njo.

Pa le Kočnikov Matevž, ki tudi ni bolehal na mošnji, je znal prave strune ubrati in stopil z Anko pred altar. Vse se je veselilo takrat na Remšniku, ker Koren je spustil ob priliki gostije par zlatih kebrov na svetlo, da bi mu kedo ne oporekel, češ, on je stiskav.

Le Peter je sedel molče za pečjo in še jed mu ni šla v slast. Samo tedaj, in bilo je menda prvič in zadnjič v življenju, da je na tihem vzdihnil: O moj Bog, kaj sem vendar zakrivil? Tudi pri novem go-

grizenega nemškonalnega uradnika kak zaveden Slovenec, se ga brz smatra za največjega kranjsko-srbskega hujskača. Toda še nesramnejši, hudobnejši, kakor naši velenenci, so na Koroškem tisti ljudje, ki jih je rodila in zibala slovenska mati, a so zatajili svoj jezik in svoj narod in gredo čez drn in trn za Nemci. Ti ljudje, katerim pravimo nemškutarji, rabijo proti zavednemu Slovincu zelo slabo orožje. Črnuhelni, metodiji, Srbi, to so še najlepše besede, ki jih slišimo večkrat pri nas na Koroškem iz nemškutarjskih ust. Tudi kamenje, plunke in šnoparske steklenice občutimo včasih mi koroški Slovenci. Taki so torej ljudje, ki črpajo svoj evangelij iz ptujskega smrdljivca. To je tista krasna kultura, ki se toliko hvali iz ust naših Nemcev na Koroškem. Žalostno in za veliki nemški narod sramotno.

Naše prireditve.

Sv. Križ tik Slatine.

Na letnem občnem zboru katoliškega političnega društva za sodni okraj rogaški je najprej predsednik konstatiral sklepčnost, vse pozdravil, zlasti gospoda deželnega poslanca Vrečka in ude iz Kostivnice in od Sv. Florijana ter obžaloval, da shod ni boljše obiskan. Učimo se od balkanskih bratov delati za krst častni in slobodo zlato, za vero in domovino, sicer ne smemo upati boljše bodočnosti.

Nato je bil izvoljen dosedanji društveni odbor, seve brez dovoljenja znanega preroka Sv. Roka.

Zdaj dobi besedo gospod poslanec Vrečka, ki v eno uro trajajočem govoru razloži dr. Benkovičovo brošuro „Slovenci in štajerske deželne gospodarstvo“ ter kot priprosti kmet izvrstno pobije znano brošurico dr. Kukovca, poglavarja štajerskih slovenskih liberalcev. Enoglasno in navdušeno se je potem sprejela resolucija, v kateri se izreka popolno zaupanje našim deželnim in državnim poslancem ter se najostreje obsoja zahrbtno delovanje slovenskih liberalcev. Škoda, da na tem shodu ni bilo sto in sto stražarjev slovensko-hrvaške Sotle!

Vitanje.

V nedeljo, dne 9. t. m., se je vršil pri nas shod Jugoslovanske strokovne zveze v cerkveni hiši zjutraj ob pol 9. uri. Shod se je nepričakovano lepo obnesel. Bili so navzoči kmetje, posli in delavci, ki so z velikim zanimanjem poslušali govornika in odposlanca Jugoslovanske strokovne zveze, ki je v zelo domačih in priprostitih besedah, da smo lahko vse razumeli, izvajal o veliki važnosti Jugoslovanske strokovne zveze. Dokazal je, kaj se vse lahko stori dobrega za nas in za naše potomce v taki strokovni organizaciji. Zelo nas je zanimala Jugoslovanska strokovna zveza, posebno pa še naše delavce, ki se je naj oklenejo in poslužijo njenih sredstev. Govornik je ob koncu še odgovarjal na razna vprašanja, ki so jih stavili zborovalci.

Izrekla se je iskrena želja, da se čim preje tudi pri nas ustanovi ta neobhodno potrebna, in vsem slojem služeča strokovna organizacija.

Druga vojska na Balkanu.

Iz Balkana ni nič novega. Nad bojiščem vlada tajinstven molk. Še one maloštevilne vesti, ki se prikradejo v javnost, so nezanesljive in si večkrat nasprotujejo. Tudi nad mednarodnim položajem je razprostrt teman pajčolan in nihče ne ve, kako razmere prav za prav stoji. Splošno pa se zadržuje, da se je položaj zboljšal, da bo med Rusijo in Avstrijo radi Albanije prišlo do sporazuma.

Uradno turško vojno poročilo.

Carigrad, dne 18. februarja: Danes se je objavilo naslednje uradno vojno poročilo. Tekom večrajšnjega dne je bombardiral sovražnik Odrin v večjih presledkih. Sicer se pa ni prigodilo nič pomembnejšega. Pred Bulairjem je vojaški položaj nespremenjen. Pred Kataldžo se nadaljujejo rekognosciranja in utrjevanja pozicij.

Skader.

Cetinje, dne 18. februarja: Obstreljevanje Skadra traja dalje. Turške čete niti ne poskušajo prijati Črnogorce v njihovih na novo zavzetih pozicijah. Vsled tega vlada na celi črti razmeroma mir. Turki spravljajo vsled pomanjkanja topov svoje stare topove na pozicije. Ker pa ti topovi ne nesejo daleč, ne napravijo našim utrdbam nobene škode.

Enver beg.

Berolin, dne 18. februarja: Kakor izve „Vossische Zeitung“, so vse vesti o atentatu na Enver bega neutemeljene. Enver beg se nahaja, kakor to povedo brzovjavke na njegove tukajšnje prijatelje, popolnoma zdrav na Galipolu.

Carigrad, dne 18. februarja: Vest, da bi bili Grki izkrcali v Beşik-zalivu 10.000 mož, je izmišljena.

Zavzetje Bardanjola.

Bitka, v kateri so Črnogorci zavzeli utrdbe na Bardanjolu, je bila ena najkrvavejših in najljutejših, kar jih je izvojevala armada kralja Nikole. Prve vesti podajajo le medlo sliko tragičnih dogodkov tega napada, ki je trajal dva dni in eno noč; griček so Črnogorci 11krat osvojili in zopet izgubili.

Črnogorska artilerija je začela napad ob 8. uri zjutraj. Krog poldneva je dal kralj Nikola prvi in drugi brigadi kneza Danila in tretji brigadi Gjuroviča povelje za napad. Kot prva je navalila 3. brigada in prodrla prav do okopov utrdbe. Vojaki so pod silnim ognjem sovražnika kar cepali, toda povelje je bilo, da se raztrgajo vrste bodoče žice — in to za vsako ceno. Vojaki so ubogali in umirali. Prva brigada Vasojeviča, sestavljena iz andrijevaškega, kraljuškega in lijevarješkega bataljona, in druga brigada sta morali preko silnega nasipa, ki so ga tvorila mrtva trupla padlih bratov, naprej.

Krog šestih zvečer se je črnogorski pehoti po strašni borbi na nož posrečilo zavzeti vse nasipe, ki so jih napravili Turki v obrambo trdnjave, tudi najvišjega. Toda Turkom je bila noč dobrodošla zaveznica; črnogorski topovi, ki so se v presledkih oglašali, niso mnogo škodovali sovražniku, ki je neprestano pošiljal ojačenja v linijo zadnje obrambe. Ko je zasvetila zora in se pojavil dan, je vladal nepopisen bojni metež. Zmaga je kolebala semintja med obema nasprotnikoma, ki sta se v obupnem boju merila na velikem okopu — prsi na prsih.

Videti je bilo Črnogorce, kako navaljujejo na Turke, jih upogibajo in neusmiljeno ubijajo. Tu je na povelje turškega častnika skočilo izza okopa na stotine Turkov, ki so se s peklenko ljutostjo vrgli na napadalce z ročnimi bombami. Ta nenadni protinapad je črnogorske bataljone zmedel in nastala je nevarnost, da bo moralo levo krilo tretje brigade bežati. Tedaj se na svojem belcu požene pred čete kraljev sorodnik Gjuro Petrovič ter zavpije: „Kdor ni Črnogorec, naj beži!“ Borba je zavihrala iz nova in uro pozneje nato so bili Turki nagnani, v beg tudi na tej strani utrdbe. To je bila draga zmaga kralja Nikole. Število ranjenih Črnogorcev, ki so jih spravili v Grudo, na Cetinje in v Podgorico, znaša nad tisoč. Mrtvih je brez števila. Boreči se so Črnogorci gazili preko nakopičenih teles svojih mrtvih in ranjenih tovarišev. Zmaga je zato z veseljem in pa tudi z veliko žalostjo napolnila ves hrabri črnogorski narod.

Videti je bilo Črnogorce, kako navaljujejo na Turke, jih upogibajo in neusmiljeno ubijajo. Tu je na povelje turškega častnika skočilo izza okopa na stotine Turkov, ki so se s peklenko ljutostjo vrgli na napadalce z ročnimi bombami. Ta nenadni protinapad je črnogorske bataljone zmedel in nastala je nevarnost, da bo moralo levo krilo tretje brigade bežati. Tedaj se na svojem belcu požene pred čete kraljev sorodnik Gjuro Petrovič ter zavpije: „Kdor ni Črnogorec, naj beži!“ Borba je zavihrala iz nova in uro pozneje nato so bili Turki nagnani, v beg tudi na tej strani utrdbe. To je bila draga zmaga kralja Nikole. Število ranjenih Črnogorcev, ki so jih spravili v Grudo, na Cetinje in v Podgorico, znaša nad tisoč. Mrtvih je brez števila. Boreči se so Črnogorci gazili preko nakopičenih teles svojih mrtvih in ranjenih tovarišev. Zmaga je zato z veseljem in pa tudi z veliko žalostjo napolnila ves hrabri črnogorski narod.

Cesar Viljem pravi, da zaradi Albanije ne bo vojske.

V berolinskih političnih krogih se povdarja, da je cesar Viljem te dni dejal:

„Imeli smo že težavnejše situacije, nego je sedanja — pomislite samo na Maroko. Zaradi Albanije čisto gotovo ne bo vojske. Vojska morebiti med časniki, resnična vojska pa ne. Vse se bo ugodno končalo. Prava vojna nevarnost je že minula.“

Te cesarjeve besede imajo veliko vrednost in so politični krogi prepričani, da pomenijo odločno voljo Nemčije, preprečiti svetovno vojsko radi par balkanskih krajev.

To naziranje potrjuje tudi oficijelni članek „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“, ki je pisan v pomirjevalnem smislu. Če ne bo poslaniška konferenca tega vprašanja mogla rešiti, pa se bosta Avstrija in Rusija morali sami med seboj mirno domeniti.

Turške grozovitosti.

Po poročilu okumenskega patrijarhata so dne 8. t. m. udrle neredne turške čete v vas Ikogomio ob obrežju Marmarskega morja, kjer so umorile pred vsem grškega duhovnika, nato pa skoraj vse moške, le nekaj se jih je rešilo. Žene in otroci so bežali v sosedno vas Xastero. Pozneje došle redne turške čete so rešile žene in otroke in jih odvedle na ukaz vlade v Ismid. Patrijarhat naproša poslanike, naj nastopajo pri porti za to, da se grozodejstva končajo in naj grških otrok ne puste v Ismidu, marveč da jih v Carigrad odpeljejo. Patrijarhat tudi poroča, da so skoro vse grške vasi ob Marmarskem morju požgane.

Balkanska zveza.

Grški ministrski predsednik Venizelos je zastopnikom raznih listov o odnošajih med balkanskimi zavezniki izjavil sledeče: Turška vlada se še vedno zanaša, da postanejo balkanske države needine. A z mirno vestjo lahko konstatiram, da so balkanski zavezniki danes v boju proti skupnemu sovražniku ravno tako solidarni, kakor začetkom vojne. Balkanska zveza je pripravljena vsak trenutek koncentrirati svoje sile na oni točki, kjer se izkaže to kot potrebno.

Kreta.

„Agence d' Athenes“ poroča iz Kaneje: Poveljnik angleške ladije „Jarmouth“ je stopil, predno je zapustil zaliv Suda, na mali otok pred zalivom. Ena stotnja mornariških vojakov je odstranila zastavo velesil pokroviteljic in turško zastavo pod običajnim salutom. Angleški poveljnik je oddal zastave dotičnim konzulatom, turško zastavo pa nemškemu konzulatu. Takoj nato so razobesili na drogu, kjer je vihrala poprej turška zastava, grško zastavo. Kretski genralni gubernator Dragumis in velika množica so zasledovali to formaliteto z obrežja. Med kretskim prebivalstvom vlada velikansko navdušenje. Če je ta vest resnična, potem kaže, da so velesile že privolile v aneksijo Krete po Grški.

Politični pregled.

Državni zbor.

Finančni odsek zopet pridno zboruje, toda rešitev malega finančnega načrta je že preložena na povelikonočni čas. Nadaljuje se razprava o osebno-dohodninskem davku ter je na vrsti sedaj točka o v pogledu v trgovske knjige. V odseku vladajo o tej

zakonski predlogi velike difference, ki še niso poravnane. V debato je poseglo že mnogo govornikov, ki so stavili razne spreminjavalne predloge, o katerih se danes nadaljuje debata.

Ceško.

Češki listi poročajo, da se je voditeljem češkega katoliškega gibanja posrečilo doseči spravo med raznimi strujami stranke in da so se vse frakcije zedinile.

Francosko.

Dne 18. t. m. je nastopil novo izvoljeni predsednik Poincare mesto predsednika francoske republike. Odstopivši predsednik Fallieres je imel ob tej priliki na novega predsednika velepomemben nagovor, v katerem je naglašal, da je bilo celo dosedanje življenje Poincareja posvečeno v blagor republike. Fallieres je sklenil z besedami: „Vaše delovanje se bo v smislu politike miru, svobode in napredka razvijalo i nadalje z največjo avtoriteto. Francoski narod bo sledil tej politiki in bo pri tem pridobil na moči, ugledu in blagostanju.“ Poincare je nato v svojem zahvalnem odgovoru naglašal, da hoče posvetiti svojemu novemu poklicu vse svoje moči, pri čemur se bo opiral na zaupanje parlamenta in cele države.

V soboto, dne 15. t. m., se je vršil v palači Elyse v Parizu zadnji ministrski svet pod predsedstvom sedanjega predsednika republike Fallieres. Ministrski predsednik Briand je nagovoril Fallieres in mu izrazil hvaležnost cele francoske države za njegovo skrb in nestransko postopanje. Predsednik Fallieres se je v odgovoru zahvalil ministrom za sodelovanje. Sedaj, ko je izpolnil svoje dolžnosti, hoče živeti kot navaden državljani.

Ogrska korupcija.

Pred budimpeštanskim sodiščem se je vršila dne 17. in dne 18. t. m. senzacijsna razprava, ki je trajala dva dni. Ministrski predsednik Lukacs je tožil bivšega državnega tajnika in poslanca Košutove stranke Zoltana pl. Desyja zaradi razžaljenja časti, ker je ta dolžil Lukacs, da je Lukacs sklenil z ogrsko bančno družbo pogodbo, vsled katere je ta družba dobila v najem dohodke iz soli, toda morala je dati ogrski delovni (vladni) stranki 4.000.000 K v volilne namene, nadalje, da je pošiljal Lukacs po pošti nadžupanom denar za volilno agitacijo in še več drugih korupcij. Obtožencev branitelj je ponudil dokaz resnice, toda sodni dvor je sklenil — bo že vedel zakaj — da ne pripušča dokaza resnice. Nato so zapustili vsi Desyjevi zagovorniki sodno dvorano in sodišče je obsodilo Desyja na en mesec zopora in 400 K denarne globe. — Res, to so prav ogrske razmere!

Nasilni Mažari.

Razprava o volilni reformi na Ogrskem je v popolnem teku. In zdaj se kličejo obupni klici onih, ki naj bodo vsled nove volilne reforme politično oškodovani. Ne gre samo za nemažarske narodnosti. Mažarski magnati nimajo prav nobene ljubezni niti do svojega lastnega naroda in hočejo oropati za volilno pravico nemažarske poljedelske in industrijske delavce. Z vsjo silo pa so se vrgli na Slovake in na Rumunce ter si izmislili v to svrhu volilno tehniko, ki faksično pomenja smrtni udarec splošni in enaki volilni pravici.

Ogrsko naj se razdeli v tri ozemlja, kjer biva samo Mažari, naj bi veljala splošna volilna pravica. Toda kraji, kjer bivajo Slovaki in na drugi strani Rumunci, naj bi bili izpremenjeni po novem zakonu v volitvi poslancev v ogrski državni zbor v posebne province, v katerih bi veljalo izjemno volilno pravo. Govori se celo, da nameravajo mažarski šovinisti v teh krajih uvesti indirektno volilno pravo.

„Slovensky Tyždennik“ piše: „Naj bo, toda kako je to čudno, če nam mažarski šovinisti in patrioti trobijo v ušesa, da na Ogrskem ne morejo vladata razni redi, temveč da mora Ogrsko tvoriti enotno državo. Če zahtevaš na podlagi veljavnega narodnostnega zakona slovaščino v uradovanju, takoj ti odgovore: to je nemogoče, saj mora biti na Ogrskem vse enotno, mi tvorimo enotno državo. Če te pa hočejo ti patrioti okraati za volilno pravico še bolj nego Mažarja, tedaj pozabijo na enotno državo, tedaj naj vzame to enotnost vrag, samo da bosta slovaški in rumunski rojak oropana.“

Kakor vidimo, bijejo obupen boj nemažarski narodi na Ogrskem — toda popolnoma brez upa na zmago.

Raznoterosti.

Iz poštne službe. Poštna aspirantinja Ana Tschamernik je imenovana za poštno oficijantinja za Konjice.

Iz južne železnice. Umirovljena sta Alojzij Mergonc, višji revident v Inomostu, in Ferdo Sornik, pristav v mariborski kurilnici. Dr. Bogomir Skaza v Rušah je imenovan za železniškega zdravnika za ruško zdravstveno okrožje.

† **Deželni glavar** goriški dr. Pajer. V Gorici je umrl deželni glavar poknežene grofovine Goriško-Gradišanske dr. Pajer. Rojen je bil leta 1829. Deželni glavar je postal leta 1861 in je bil od tega časa nepretrgoma član deželnega zbora. Leta 1877 je bil prvič imenovan za deželnega glavarja. Ranjki si

je priboril za goriško italijanstvo nevenljivih zaslug in je vtisnil tekem svojega dolgega delovanja celi deželni pečat svoje osebnosti. Bil je mož, ki je bil rojen za vladanje in je to tudi vselej vršil, brez ozira na levo in desno. Z njim leže v grob gotovo ena najmarkantnejših avstrijskih političnih osebnosti.

Poveljnik avstrijske voje mornarice, admiral grof Montecuccoli, odstopil. Dne 16. t. m. se je poslovil admiral grof Montecuccoli kot vrhovni poveljnik od vojne mornarice ter se je odpeljal na Dunaj. Vsled visoke starosti gre ta zaslužni avstrijski admiral, ki je spravil avstrijsko vojno mornarico na sedanjo stopnjo, v pokoj. Montecuccoli je star 70 let. Gre gotovo tudi, ker so v zadnjem času železni baroni vprizorili proti njemu grdo gonjo, ker ni hotel dopustiti, da bi bila vojna mornarica vedno plen njihove nenasiťne, oderuške dobičkaželjnosti.

Schuhmeierja je hotel maščevati. Dunajska policija je dobila v nedeljo zvečer iz Monakovega brzojavko, da se je odpeljal neki 58letni mizarski pomočnik Freiburger na Dunaj z namenom, da maščuje Schuhmeierjevo smrt in umori morilčevega brata, deželnega poslanca Kunschaka. Dunajska policija je v nekem prenočišču res izsledila Freiburgerja in ga aretirala. Našli so pri njemu nabasan samokres in ostro pilo. Pri zaslišanju je Freiburger sam priznal, da je hotel maščevati Schuhmeierjevo smrt ter umoriti Kunschaka. Freiburger, ki je nevaren socialno-demokratski prekucuh, ima nič manj kakor 26 sodnijskih predkazni na svoji grbi. Socialdemokrati so res lahko ponosni na sadove, ki jih poganja njihovo teroristično in nasilno delovanje. Najprej morilec Kunschak, ki se hoče maščevati za večletno trpljenje — potem Freiburger, ki hoče prav po socialdemokratskih načelih vršiti vlogo sodnika-krvnika.

Slogaške laži. Kar je za mačko miš, to je za slogaša hinavstvo in laž. V šte. 7 se zadira „Sloga“ v naš članek „Bodimo dosledni“ ter poroča, da si dr. Korošec kupuje pošne nakaznice v nemškem jeziku, dr. Verstovšek železniške karte in dr. Benkovič dela nemške vloge. Ker se nas je še komaj dānes opozorilo na te napade v „Slogi“, nismo dovolj informirani, vendar to lahko povemo, da je gotovo smrdljiva slogaška laž, ako se trdi, da si dr. Verstovšek na mariborskem južnem kolodvoru kupuje karto z besedami: „Nach Pettau!“ in v Ptuj: „Nach Marburg!“ Vsi poslanci in tudi dr. Verstovšek imajo lastno karto ter si ne kupujejo posameznih kart v Ptuj ali nazaj. Tudi o dr. Koroševih nakaznicah je stvar težko verjetna, ker je nam znano, da stoji v čekovnem prometu in torej niti ne potrebuje nakaznic. Sicer pa se še povrnemo na te napade — brumne „Sloge.“

Ploj redivivus. „Slov. Narodu“ se poroča, da bo pri prihodnjih deželnozborskih volitvah dr. Ploj zopet kandidiral v ptujsko-ormoškem okraju. Kakor da bi ne bila sedanja liberalna slovenska politika že dovolj germanofilska. To bi bila dvojica dr. Ploj — dr. Kukovec, Eden bi skušal prekositi drugega v uslužnostih napram Nemcem in vladi. Toda slovenski volilci bodo najbrže precej drugače določili. Liberalno-nemška zveza gotovo ne bo šla v klasje.

Ministrski svet je imel v nedeljo in ponedeljek dolgotrajne seje. Oficijelno se poroča, da se je bavil z vprašanji naše trgovinske politike. Brez dvoma je pa zavzemalo glavni del posvetovanj poročilo o mednarodnem položaju in o naših vojaških odredbah. Vojaške priprave nas stanejo že do sedaj preko 400 milijonov, a še vedno ni konca. Če tudi je Hohenlohejeva misija položaj nekoliko zboljšala in če prav tudi Nemčija vpliva zelo pomirjevalno, vendar do demobilizacije še ne pride.

Ustanovitev „Hrvatske Narodne Straže.“ Dolgo časa je trajalo, da je hrvaška vlada potrdila pravila „Hrvatske Narodne Straže“, ki so povsem slična naši „Slovenski Straži.“ Z vstrajnim in neumornim delom naj delata obe „Straži“ za lepšo bodočnost naše skupne domovine.

Knjigovodski tečaj. Na kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni železnici se vrši od dne 17. do včevši dne 20. marca t. l. četrti knjigovodski tečaj za kmetijske posestnike. Udeleženci tečaja dobe na zavodu — v kolikor pripušča prostor — prosto stanovanje. Manj premožni, za stvar vneti udeleženci si lahko izprosijo podpore v znesku 10 K. Pouk se prične ob osmih zjutraj vsak dan. Prijave k temu tečaju se naj vpošljejo najkasneje do dne 8. marca t. l. na ravnateljstvo deželne kmetijske šole v Št. Juriju ob južni železnici.

Za „Slovensko Stražo“ so nabrale narodne hčerke gospoda Melanška v Velenju lepo število obrabljenih poštinih znamk. Istotako nam je poslala M. Šporn v Celju več tisoč obrabljenih poštinih znamk. Marljivim in narodnim nabirateljem hvala lepa!

Avstrijsko pivovarništvo. Pivovarni Dreher in Martner sta se združili v akcijski družbi s kapitalom 60.000.000 K.

Štajersko.

Maribor. V soboto so priredili naši Orli krasno Finžgarjevo igro: „Naša kri.“ Igralci so častno rešili svoje vloge in burno ploskanja občinstva jim je bilo dokaz, da je bil vsak igravec na svojem mestu. Pred igro in med odmori so pridno udarjali naši vrli tamburaši iz Studencev, ki so se v kratkem času, odkar obstoji zbor, tako izurili, da jim gre

vse priznanje. Predstava je bila prav dobro obiskana in iz občinstva se je slišal splošni glas, da je igra prav dobro uspela in obče zadovoljila. Želeti bi le bilo, da bi se ponovila ta lepa igra! Kakor čujemo, bodo ponovili naši Orli to igro pri Sv. Lovrencu nad Mariborom.

Maribor. Viničarji, delavci, posli! Vabimo vas na shod, ki ga priredi Jugoslovanska strokovna zveza v nedeljo, dne 23. februarja, ob 8. uri dopoldne, v prostorih Zadrufne zveze v Mariboru, Koroška cesta št. 5 (Cirilova tiskarna). O važnih delavskih zadevah bo govoril poslanec dr. Korošec. Pridite! Agitirajte za obilno udeležbo!

Maribor. „Freie Schule“ je pričela z intenzivno akcijo za razširjenje svojih kvarljivih nazorov. Mariborska podružnica priredi dne 20. t. m. zopet zborovanje, na katerem bo govoril znani židovski propagator svobodne misli docent Ludo Hartmann iz Dunaja. Katoliški Nemci pa ne marajo dopustiti, da bi se to zastrupljanje ljudskih mas vršilo neovirano, zato sklicujejo za ravno ta dan ob 8. uri zvečer v dvorani katoliškega delavskega društva Flöbergasse 4, protestno zborovanje. Govorila pa bosta na tem zborovanju urednik Prangner in neki govornik iz Dunaja.

Maribor. Dramatično društvo v Mariboru vabi na izvanredni občni zbor, ki se vrši v četrtek, dne 20. svečana 1913, ob 8. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma v Mariboru. Na dnevnem redu je odbritev poslovnega reda in slučajnosti. — Odbor.

Maribor. (Slovensko gledališče.) V nedeljo, dne 2. marca, se vprizori na našem odru prvič zgodovinska slika v štirih dejanjih „Benhur.“ Ta igra po krasni vsebini in še lepši sceneriji nadkriljuje že znani igrokaz „V znamenju križa“ in obeta res nekaj izrednega, kar se še ni videlo na našem odru. Dramatično društvo se ni strašilo ne truda in ne velikih stroškov za opremo in pričakuje, da si bo slavno občinstvo od blizu in daleč to igro ogledalo. Začetek ob pol osmi uri zvečer. Za prihodnjo nedeljo dne 23. t. m., napovedana igra „Rokovnjači“ odpade tokrat vsled velikih priprav za „Benhur“; vprizoritev iste se je preložila na poznejši čas.

St. Peter niže Maribora. Društvo „Skala“ ima v nedeljo, dne 23. februarja, popoldne po večernicah, v cerkveni hiši, svoj letni občni zbor. Govornik pride iz Maribora. Pridite!

Ruše. Gospod urednik! Ali ste že slišali rek, ki je pri nas, že precej udomačen, namreč: Če sirotek na konja spleza, ga še hudič ne dohaja! Ni še minulo četrt stoletja, ko je priromal Lojze od jugovzhoda v naše pohorsko vnožje. Tukaj ga je objela po milosti božji in naše deklice domačinke Rotšildova sreča. Postal je namreč po deklici podvojeni posestnik. Ker pa je sreča opoteča, je pustila tudi našega Lojzeta na kegljišču, kakor pri kartah na ceditlu, tako da je šlo prvo kakor drugo posestvo (še z bikom) v druge roke. Nemeč pravi: Wie gewonnen, so zerronnen! Na tretjem posestvu visi še g. Lojze od juga in meče izpod kapā sedaj pred občinskimi volitvami politično kamenje v ograjo naših poštenomislečih občanov. Ta politični nebodigitreba Lojze agitira za prho nemčursko-liberalno-socialdemokratsko stranko na vse pretege, baje iz hvalečnosti za svoj dobrobit. Naši preizkušeni, pošteni volilci že vedo, kaj imajo storiti, da obdrže oblast nad občino in občinskim imetjem ter ne bodo prepustili Ruš socialdemokratskim kolovodjem, kakor je dvojica, naš g. Lojze in smolniški Vikerl, ki se že bližata, sedaj v smrtni jezi svojemu socialnemu mrku.

Ceršak pri Št. Ilju v Slov. goricah. Delavci, viničarji, možje in fantje! Prihodnjo nedeljo, dne 23. februarja, ob pol 3. uri popoldne, se bo vršil v hiši gospoda Alojzija Hamerja, po domače Štingl, v Ceršaku važen shod. Govoril bo državni in deželni poslanec dr. Korošec. Pridite vsi! Privedite še svoje prijatelje seboj!

Jarenina. Lastnik opekarne v Leitersbergu je bojda podaril za nepotrebno šulvereinsko šolo na Pesnici 11.000 kosov opeke. Vprašamo: Koliko pa je dobilo že kaka slovenska šola od omenjenega gospoda? Nič! Če hoče gospod Dervušek na ta način kazati naklonjenost do svojih slovenskih odjemalcev, da podpira njim najbolj sovražna nemška podjetja, je tudi nam prav, se vsaj poznamo.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Podružnica „Slovenske Straže“ pri Sv. Juriju ob Ščavnici ima prihodnjo nedeljo, dne 23. svečana, popoldne takoj po večernicah v čitalnici svoj redni občni zbor z običajnim vsprejdom. K obilni udeležbi članov in prijateljev obmejnih Slovencev vabi odbor.

Rečica ob Savinji. Deželni živinorejski nadzornik, gospod Martin Jelovšek, priredi povodom ustanovitve bikorejske zadruge v sredo, dne 26. t. m., ob 8. uri dopoldne v gostilni „Prislan“ poučno zborovanje z važnimi, zelo zanimivimi nasveti o živinoreji. Kmetje živinorejci iz rečiške župnije in vseh sosednih, pa tudi gospodinje in vsi prijatelji kmečkega napredka, pridite v obilnem številu na ta shod. Pokažimo z obilno udeležbo, da znamo čislati plodnosno delovanje in se zavedamo zaslug, ki si jih je pridobil gospod Martin Jelovšek v teku let požrtvovalnega dela za organizacijo kmeta. Zdravimo se! Na svidenje!

Kapela pri Radencih. Prihodnjo nedeljo, dne 23. februarja, po rani službi božji, priredi Slovenska kmečka zveza v prostorih gospoda Divjaka javen društven shod. Poroča deželni in državni poslanec

gospod Ivan Roškar. Volilci iz domače in sosednjih župnij, pridite mnogoštevilno.

St. Jurij ob Taboru, dne 17. februarja 1913. Danes so se vršile občinske volitve. Tretji in drugi razred ima Slovenska kmečka zveza, v prvem so izvoljeni liberalci. Razmerje v občinskem odboru ostane kakor do sedaj. Agitacija je volitev je bila precej mirna. Sampo učitelj Košir je čutil potrebo, izreklamirati dva zveznika. S tem je zopet poskrbel za zvišanje ugleda učiteljskega stanu med našim vrlim ljudstvom.

Celje. Izobraževalno društvo vabi na redni občni zbor, ki bo v nedeljo, dne 23. t. m., popoldne ob 3. uri, v vrtni dvorani pri „belem volu“ v Celju. Vspored: 1. Poročila predsednika, tajnika, knjižničarja, blagajnika, tajnika Orlov in načelnika tamburašev. 2. Zanimivo predavanje gospoda dr. Andreja Veble. 3. Volitev odbora in pregledovalcev računov. 4. Prosti predlogi in nasveti. Udarjajo tamburaši — Pridite!

Sv. Križ tik Slatine. V nedeljo, dne 26. t. m., popoldne ob 3. uri, ima naša podružnica c. kr. kmetijske družbe v čitalnici občni zbor. Predaval bo gospod Ivan Belle, ravnatelj kmetijske šole v Št. Juriju ob južni železnici. Vsi gospodarji so prisrčno povabljeni!

Videm. Politično društvo „Sava“ priredi prihodnjo nedeljo, dne 23. februarja, ob 3. uri popoldne v restavraciji pri kolodvoru na Vidmu občni zbor. Poročata poslanca dr. Benkovič in Pišek. Volilci iz Posavja, pridite mnogoštevilno!

Šoštanj. Šaleška čitalnica v Šoštanju priredi v nedeljo, dne 23. februarja, ob 3. uri popoldne, pri Rajšterju gledališko predstavo „Veharjevo letovišče.“ Ker smo imeli veliko stroškov za nabavo novih kulis, pričakujemo obilne udeležbe.

Trbovlje. (Legar.) Med tukajšnjim delavstvom trboveljske premogokopne družbe še vedno hudo razsaja nalezljiva bolezen legar. Do sedaj je zbolelo na legarju 95 oseb, med temi 4 žene in 8 otrok in sicer v 50 hišah. V eni sami hiši se nahaja nič manj kot 17 na legarju zbolelih oseb. Kakor so dognale oblasti, so povzročili izbruh te bolezn zdravstveni nedostatki. Do sedaj so na legarju umrle že štiri moške osebe. Samo v pretečenem tednu je zbolelo 37 oseb na legarju. Za bolnike so napravili štiri barake, lastno kuhinjo in kočjo, v kateri so shranjeni razkuževalni aparati. Iz Dunaja so poklicali zdravnika dr. Rajšpa, da pomaga domačemu občinskemu zdravniku. Bakteriološka raziskovanja so pa poverili dr. Bussonu. Izdali so zelo stroge zdravstvene navedbe, da bi preprečili nadalnje razširjenje te nevarne bolezni, in upati je, da se to tudi posreči.

Koroško.

Smrtna kosa. Zopet je posegla kruta, neizprošna smrt v vrste slovenskega duhovništva. Iz Črne na Koroškem nam javljajo tužno vest: V nedeljo, 16. t. m., je umrl naš župnik, velečastiti gospod Karol Kirchmayer v 49. letu svoje starosti. Pogreb se vrši v sredo, dne 19. svečana, ob 10. uri predpoldne. Blagega pokojnika priporočamo v prijazen spomin in pobožno molitev.

Preziranje Slovencev na Koroškem. V skoraj popolno slovenski občini na Glinjah v Rožu je bilo razpisano mesto nadučitelja. Z vso pravico so se potegovali slovenski davkoplačevalci in slovenski starši, da se imenuje za slovenske otroke tudi nadučitelj Slovenec. Toda kot po navadi so oblasti Slovencev mačeha in to se je pokazalo tudi v tem slučaju. Nemške oblasti se niso brigale za pravične zahteve Slovencev, marveč so imenovala za nadučitelja po nasvetu nemškega Volksrata zagrizenega „Nemca“ Wrulichia, ki ima seveda nalogo zatirati narodnostni čut pri slovenskih otrocih in poveljčevati le nemško kulturo (?). Slovensko prebivalstvo je vsled tega silno razburjeno in se bo tozadevno še oglasilo na merodajnem mestu.

Vojaški aviatik Nittner ponesrečil

Dne 17. t. m. je našel eden najdrznejših vojaških pilotov, nadporočnik Nittner, na letalnem polju pri Fischamendu pri Dunaju tragično smrt. Prišel je iz Gorice, da bi preskusil neki nov zrakoplov. V prisotnosti poveljnika vojaškega oddelka za zrakoplovbo, stotnika Tauberja in več drugih častnikov se je Nittner ob pol 5. uri vzdignil z novim aparatom v zrak. V višini kakih sto metrov je pa jel aparat po bliskovo padati. Nadporočnika Nittnerja je vrglo iz aparata. Padel je na tla in je obležal z razbitimi udi. Propeler se mu je zaril v truplo, mu razparal še trebuh ter prsa do vratu.

Pogled na grozno razmesarjeno truplo je bil pretresljiv. Tudi aparat je popolnoma razbit. Vzrok nesreče do sedaj še ni dognan.

Kakor znano, se je Nittner udeležil z nadporočnikom Blaschkejem poleta med Berlinom in Dunajem. V temni noči se je moral pri Gänserndorfu v veliki bližini svojega cilja, spustiti na tla. Poškodba takrat ni dobil nobenih. Nittner je bil prvi, ki je napravil polet preko Semmeringa iz Dunajskega Novega Mesta v Gradec. Armada zgubi z Nittnerjem enega svojih najboljših zrakoplovcev. Njegovo zadnje veliko delo je bil polet preko bosanskega Krasa me-seca januarja tega leta.

Steckenpferd- Bay-Rum

iz tovarne Bergmann & Co., Dečin ob Labi

je in ostane vedno najboljša voda za umivanje glave, za pametno negovanje las, zabranjuje luskaost, zabranjuje predčasno osivelost in izpad las ter krepi lasne korenine. Nebroj priznanj! V steklenicah po K 2.— in K 4.— se dobi v vseh lekarnah, drožerijah, parfumerijah in brivnicah.

Zelo ugodna prilika!

Proda se lepo posestvo, obstoječe iz velike hiše z gostilno in s prostori za trgovino mešanega blaga, veliko gospodarsko poslopje, dva lepa vrta za zelenjavo, okrog šest oralov zemlje prvega razreda, ob okrajni cesti tik Studenic. Proda se takoj vsled odpotovanja pod skrajno ugodnimi plačilnimi pogoji. Kapitala treba samo 8000 K, drugo lahko ostane. Natančneje se izve pri gospodu Kaiserju v Studenicah pri Poljčanah. 31

Biser

med vsemi žitnimi kavami je **Franckova Perl-rž.** Vsak požirek iz škodelice potrjuje premoč in fine kokovosti.

K vsaki

žitni kavi pa je, da se doseže v resnici poln okus in lepa, okusna barva, treba pridejati malo porcije pravega zagrebškega: **Franckovega** dodatka za kavo. Obe vrsti se dobijo v vsaki specerijski trgovini.

Važno za ženine in neveste!

Zaradi prezidave moram izprazniti prostore, prodam torej **vsu pohištva** nizko **pod lastno ceno**, kot elegantna **pohištva** za **spalne sobe** in **obednice**, elegantne **pisalne mize** itd. od najpriprostejše do najfinejše izpeljave. **Neverjetno poceni!**

Josip Kolarič, mizarski mojster
v Mariboru, Franc Jožefova cesta št. 9.

Franc Pleteršek

Maribor Zaloga
Koroška **cesta 10. pohištva**

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Liniment mazilo,

najboljše sredstvo, če si hočeš odstraniti potenje nog. Cena 3 krone (tudi v znamkah). — Pošilja franko. **Mestna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru** Glavni trg tik rotovža. 181

POTNIK,

ki obiskuje tudi t govce na dežeti, išče se proti dobri proviziji za jedilno in namizno olje. — Ponudbe z referencami na poštni predal 27 (sedemindvajset) TRST, Piazza Giuseppina, 30

Učenca za klesarsko inštalacijsko obrt sprejme Ig. Zalokar, Brežice ob Savi. 37
XXXXXXXXXXXX

Zahtevajte v gostilnah list Straža!

Ugodna služba **cerkovnika** in **organista** na slovenski meji na Koroškem se odda takoj Pro-ilci samci in dobri ceciljanci prednost. **zupnijski urad v Skočidolu p. Podravlje na Koroškem.** 41

Prezdamem vsa dela cekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.
Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 MARIBOR

lastna hiša

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovejše črke in moderne obrobke ter se priporoča, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor:

časnike, knjige, brošure, računske sklepe, zadružna in društvena pravila, nadalje za posojilniške, občinske, šolske, župnijske in druge urade uradne zavitke z natisom in glave pri pismih, kakor tudi za obrtnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznanila in pisma, vizitnice in napisnice, plakate in naznanilne cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in olepšavi. Parte in žalostinke v najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

priporoča svojo bogato zalogo vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje, društva in zasebnike. Priporoča tudi pisalne potrebščine, kakor, črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnila, tintnike itd. Raznovrstni papir, kancelijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie). Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istotako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor:

Venec pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveto opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati, Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeški, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja, Ordo providendi. Premišljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega sveta, Vrtec sv. devišstva itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni ministrant, Občna metafizika, Razlaga velikega katekizma, A. M. Slomška zbrani spisi, Obrednik za organiste, mali ročni Officium defunctorum, Sv. birma, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, nikljasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinjice iz aluminija, Srca Jez. in Mar., Naše ljube Gospé, Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinjice, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, kakor tudi za Marijine družbe. Rožni vencí, leseni in koščeni, kokus, biserni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.